ભોજા ભગતના ચાબખા.

કર્તા—ભોજો ભગત.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

મણીલાલ શીવલાલ ઠક્કર બુકસેલર.

રાવપુરા, ટાવર પાસે વડોદરા.

આવૃત્તિ ૮ મી—પ્રત ૩૦૦૦.

સંવત ૧૯૭૭—સને ૧૯૨૧.

શા. પોપટલાલ અમથાભાઈએ શ્રી જૈન વિદ્યાવિજય પ્રેસમાં છાપ્યા. ઠે. રીચીરોડના પુલ નીચે નં૦ ૧૧૬

અમદાવાદ.

કીંમત રૂ. ૦-૪-૦

ભોજા ભગતના ચાબખા.

ચાબખો.

પ્રાણીઆ ભજી લેને કિરતાર, આતો સ્વપ્નું છે સંસાર. ટેક.
ધન દોલત અને માલ ખજાનો પુત્ર અને પરીવાર;
તે તો તજી તમે જાશો એકલા, ખાશો જમના મારરે. પ્રા. ૧
ઉંચી મેડીને અજબ ઝરૂખા, ગોખ તણો નહી પાર;
છત્રપતિ તો ચાલ્યા ગયા, તેનાં બાંધ્યા રહ્યાં છે બારરે. પ્રા. ૨
ઉપર ફુલડાં ફરફરે ને, હેઠે શ્રીફળ ચાર;
ઠીક કરી એને ઠાઠડીમાં ઘાલ્યો, પછી પુંઠે પડે પોકરરે. પ્રા. ૩
સેજ તળાઇ વિના સુતો નહી ને, કરતો હુન્નર હજાર;
ખોરી ખોરીને બાળશે જેમ, લોહુ ગાળે લુવારરે. પ્રા. ૪
સ્મશાનમાં જઇ ચેહ ખડકી, તે ઉપર કાષ્ટનો ભાર;
અગ્નિ મુકીને અળગા રહે, પછી અંગે ઝરે અંગારરે. પ્રા. ૫
સ્નાન કરવા સૌ ચાલીયાં, મળી નર સંઘાતે નાર;
ભોજાભગત કહે દશ દહાડા રોઇને, વળમી મુકયો વીસારરે પ્રા. ૬

ચાબખો.

જીવને શ્વાસ તણી સગાઇ, ઘરમાં ઘડી ન રાખે ભાઇ. ટેક.
બાપ કહે છે બેટા અમારો, માતા મંગળ ગાઇ;
બેની કહે છે બંધવ અમારો, ભીડપડે ત્યારે ભાઇરે. જીવને. ૧

લીપ્યું ગુપ્યું આંગણુંને, કાઢ્યા વેળા થઇ;
આરશો માં તમે અભડાશો, એમ લોકો કરે ચતુરાઇરે જીવને.
ઘરની નારી ઘડી ન મુકે, અંતે અળગી રહી;
ભોજો ભગત કહે કંથ વળાવી, તરત બીજાને ગઇ રે. જીવને.

ચાબખો.

દેશી સંત તણી લાવીરે, ભેગાં ફરે બાવોને બાવી. ટેક.
મોટાં કપાળે ટીલાં કરે, વળી માથે ટોપી લટકાવી;
કંઠોને ખલતો માળા ગળામાં. કાને મુદ્રા લટકાવીરે. દેસી.
સંત સેવામાં સુખ જાણુંને, કરે સેવા મન ભાવી;
તન મન ધન સોંપો એ સંતને, પ્રીતીઓ લગાવીરે: દેસી.
એવું ને એવું જ્ઞાન દીએ, બહુ હેતે બોલાવી;
ભોજો ભગત કહે રાખ્યા બાહુમાં, ભેખે ભરમાવીરે. દેસી.

ચાબખો.

ભેખ તો ભાવ થકી ભુંડારે, મેલા અંતરમાં ઉંડા. ટેક.
ટકો પૈસો ટેલ ગામ ગામમાં નાખે, વળી ખેતર કુંડાં કુંડાં;
જેની વાંસે થાય તેનો કેડે ન મેલે, જેમ કંટકનાં લુંડારે, ભેખ.
બીયા સારૂ ત્રાગુ કરે ને વળી, કામ ક્રોધના ઉંડા;
ધન ધુતવા દેશ દેશમાં ફરે, જેમ મલકમાં મુંડારે. ભેખ.
ગામ બધાની ચાકરી કરે ને, વેર રાખે અગન કુંડા;
ભોજો ભગત કહે કર્મની કોટી, પાપ તણા ઝુંડારે. ભેખ.

ચાબખો.

જોઇ લો જગતમાં બાવારે, ધર્યા ભેખ ધુતીને ખાવા ટેક.
જ્યાં પ્રેમદા ઘણી પાણી ભરે ત્યાં, જાય નીત નીત નાવા;
રાંડી ભાંડી નારનો નર ઘર ન હોય ત્યારે, બાવોજી બેસે ગાવારે. જોઇ.

લોકનાં છોકરાંને તેડીને રમાડે, બાવો પરાણે પ્રીત બતાવીરે. જોઈ
ગ્રહસ્થની સ્ત્રી રીસાવી જાય ત્યારે, બાવોજી જાય મનાવારે. જોઇ ૨
ધુપ કરે ને બાવો ધ્યાન ધરે, ભોળા લોકને ભરમાવા;
ભોજો ભગત કહે ભાવે શું સેવે, એને જમપુરીએ જાવારે. જોઇ. ૩

ચાબખો.

ભરમાવી દુનિયાં ભોળીરે, બાવો ચાલ્યો ભભુતી ચોળી—ટેક.
દોરા ધાગા ને ચીઠ્ઠી કરીને, આપે ગુણકારૂ ગોળી;
જીવને હણતાં દયા ન આણે, જેમ ભીલ કાફર કોળીરે. ભ. ૧
નીત નીત દરશન નિયમ ધરાવે, ઘેર આવે ત્રિયા ટોળી;
માઈ માઇ કરીને બાવો બોલાવે, હૈયે કામનાની હોળીરે. ભ. ૨
ગ્રધાળા શીષ્યને ભેળા કરી, ખાય ખીર ખાંડ ને પોળી;
ભોજો ભગત કહે ભવસાગરમાં, બાવે માર્યાં બોળીરે. ભા. ૩

ચાબખો.

મુરખો રળી રળી કમાણોરે, માથે મેલશે મોટો પાણો—ટેક.
ધાઇ ધુતીને ધન ભેળુ કીધું, કોટીધ્વજ કહેવાણો;
પુણ્યને નામે પા જૈ ન વાવર્યો, અધવચથી લૂટાણોરે. મુ. ૧
ભર્યાં કોઠાર તારા ધર્યાં રહેશે, નહિ આવે સાથે એક દાણો;
મસાણની રાખમાં રોળાઇ ગયા કંઇક, કોણ રંકને કોણ રાણારે. મુ. ૨
મંદીર માળીઆં મેલી કરીરે, નિચે જઇ ઠેરાણો;
ભોજો ભગત કહે મુવા પુંઠે જીવ, ધણો ધણો પસ્તાણોરે. મુ. ૩

ચાબખો.

મુર્ખો માની રહ્યો મારૂંરે, તેમાં કાંઇએ નથી તારૂં.
સાત સાયર જેની ચોકી કરતા, ફરતું નીર ખારૂં;
આઠ ચોકડીનું રાજ ચાલ્યું ગયું, રાવણાદીક વાળું રે. મુરખો ૧

દુઃખને તો કોઇ દેખે નહિ, ને સુખ લાગે સારૂ;
વેળા વેળાની છાંટડી તારી, વળી જાશે વારૂંરે. મુરખો. ૨
હરિ ભજનમાં હેતજ રાખો, સમરણ કરો સારૂં,
ભોજો ભગત કહે રાખો રૂદેમાં પ્રભુનું ભજન પ્યારૂંરે. મુરખો. ૩

ચાબખો.

ભક્તિ શીશ તણું સાટુંરે, આગળ વસમી છે વાટુ—ટેક.
એક દીવસ તો આવી બની, રાજા મુરધ્વજને માથે;
કાશીએ જઇને કરવત મુકાવ્યું હરિજનને હાથેરે. ભક્તિ,
સત્યને કાજે ત્રણુ વેચાયાં રોહીદાસ ને રાણી;
ઋષિને વાસ્તે રાજા વેચાણો, ભરવાને પાણીરે. ભક્તિ.
પેહેરો પટોળાં પ્રેમનાં તમે, શુરવીર થઇ ચાલો;
ભોજો ભગત કહે ગુરૂ પરતાપે, અમરાપર મહાલોરે. ભક્તિ.

ચાબખો.

દુનિયાં દિવાની કહેવાશેરે, ભુંડી ભીતોમાં ભટકાશે—ટેક.
પાપ જયારે એનું પ્રગટ થશે ત્યારે ભુવા જતી ઘેર જાશે;
ધુણી ધુણી એની ડોકજ દુખશે, ને લેનારો લઇ જાશેરે. દુનિયાં. ૧
સ્વર્ગમાં નથી સુપડું ને, નથી ખાંડણીઓને ઘંટી;
દુધ ચોખાના જમનારા તમે, કેમ કરી જમશો બંટીરે. દુનિયાં. ૨
ઢોંગ કરી ધુતવાને આવે ત્યારે, હાથ બતાવવા સૌ જાશે;
ક્યારે આના કર્મનું પાનુંરે ફરશે, અને ક્યારે પુત્રજ થાશેરે. દુનિયાં. ૩
કીમીયાગર કોઇ આવી મળે ત્યારે, ધનને વાસ્તે ધાશે;
ભોજો ભગત કહે ભમણામાં ભમતાં, ગાંઠની મુંડી ગુમાશેરે. દુનિયાં. ૪

ચાબખો.

મુર્ખની ડાઢી થઇ ધોળીરે, ફળિયામાં નહિ જોયું ખોળી. ટેક.
ખડ વાઢીને ભેગું કર્યું પણ, હાથ ન રહી કોડી;
વેચ્યા ટાણે વેચ્યું નહિ, પછીથી પીઠ પડી મોળીરે. મુર્ખની. ૧
બગલો થઇને આરે બેઠો, ચાંચ કરી ચોહોળી;
આરેથી કંઇ આહાર મળ્યો નહી, દરિયો દીધો ડોળીરે. મુર્ખની. ૨
મનખા દેહી જેવો માલ પાકયોતો, તેમાં પડીયા કોળી;
વાવ્યા વિના તે કયાંથી પામશે, કો શું ખાશે ચોળીરે. મુર્ખની. ૩
વારતાં વારતાં વારે ચડતો, માલ લાવતો ઘોળી;
ભોજો ભગત કહે ત્રણ ચાર લાગશે, તીર તરવાને ગોળીરે. મુર્ખની. ૪

ચાબખો.

મન ચડયું મોટપણે મળેરે, પ્રભુ એનો વેળા કેમ વાળેરે. ટેક.
મહાજન કહે અમે ધરમી કહેવાઇએ, દુધ પાઇ મીંદડાને પાળે;
મોટું થાય ત્યારે મોકળુંરે મુકે, પછી ઉંદરનો દાટ વાળેરે. મ. ૧
ચાર પાંચ ભેંસો આંગણે દુજે, છોકરાનાં પેટડાં બાળે;
આડોશીપાડોશી છાશ લેવાઆવે ત્યારે, વહાલાસગાનો શોકપાળેરે.મ. ૨
ખોટી દાનત તેથી ખાવા મળે નહીં, દીકરીનું ઘરેણું ગાળે;
સાસરે જાય ને પુછે હારે એના, માવતરનું મોં વાળેરે. મ. ૩
સોનું સોધે ને રૂપું સોધે, કથીરને શું ગાળે;
ભોજો ભગત કહે કાંસાકુટને, પીતળ શું ઉજાળેરે. મ. ૪

ચાબખો.

મુરખે નાર કુંભારણ આણીરે, એનું ઘર કર્યું ધુળધાણી. ટેક.
પાંચ મણની લાવશી ભરડી, માંણીની મુકી ધાણી;
ઘીના ગોળાઓ ઢોળી નાંખ્યા દુધમાં રેડયું પાણીરે. મુરખે. ૧

વાર પરબે વઢવાડ કરેને. કંકાશ કરે જાણી જાણી;
છોકરાંને માથે છણકા કરેને, ચુંટીઓ લે તાણી તાણીરે. મુરખે. ૨
બરે બપોરે રસોઇ નીપજાવેને, રૂઠે જોતી રાણી;
છોકરાંને મારીને સુવારે, પછી જાય ઓલાવા રાત જાણીરે. મુરખે. ૩
ટાઢું સીળું કંથ આગળ મુકે, મરે જ્યારે ભુખ તાણી;
સાંજ પડે ઘેર ભટકીને આવે, ઉપર જાતાં રીસાણીરે. મુરખે. ૪
પડીયાં પાડી આંખ આંજીને આથડે, સાસરે પીયર ન સમાણી.
ભોજાભગત કહે ગુરૂ પ્રતાપે, ઉતરેલ નાર શીદ આણીરે. મુરખે. ૫

ચાબખો.

એવું દુઃખ જગતમાં ભાળીરે, પરણી નાર પીયર પાછી વાળી. ટેક.
કડલા કરાવું ત્યાં કંબીએ વળગે, વીછીયા લેવરાવે મોં વાળી;
ચુણીઓ શીવડાવું ત્યાં સાડલો માગે, કાપડુ કરાવે ગજીઆણીરે. એવું. ૧
ધાર્યું ન થાય તો કરે ધીગાણું, છાજીઆં લેતી ચાલી;
તપ કર્યાં વિના તરીયા નરનું, પેટકું નાખે પ્રજાળીરે. એવું. ૨
બે ચાર બાળકાને બે ચાર બાળકી, પેટડાં નાખે બાળી;
ખાવું કરતાં ખસવા દે નહી, જાતાં રાખે ઝાલીરે. એવું. ૩
એક કહે મને ગરીબો એક કહે ઝારી;
ભુતડાંની પેઠે વળગે ભેગાં થઇને, ગર્થ કરાવે ખાલીરે. એવું. ૪
ચેતે નહીં તો સુખ ન પામે, પેટમાં નાંખવી પાળી;
ભોજાભગતકહે હરી ભજવા ન દે તેને ઘરમાં રાખે કોણઘાલીરે. એવું. ૫

ચાબખો.

ભક્તિ શૂરવીરની સાચીરે, લીધા પછી ન મેલે પાછી. ટેક.
મન તણો તેણે મોરચો કરીને, વઢીઆ વિશ્વાસી;
કામ ક્રોધ મદ લોભ તણે જેણે, મલે દાંધી ફાંસીરે. ભ. ૧

શબ્દના ગોળા જ્યારે છુટવા લાગ્યા, મામલે રહ્યા ભડમચી;
કાયર હતા તે કંપવા લાગ્યા, એતો નીશ્ચે ગયાં નાશીરે. ભ. ૨
સાચા હતા તે સનમુખ ચડયા ને, હરી સંગે રહ્યા રાચી;
પાંચ પચીસથી પુરા થયા, એક બ્રહ્મ રહ્યા ભાશીરે. ભ. ૩
કર્મના પાશલા કાપી નાખ્યા, ભાઈ ઓળખ્યા અવિનાશી;
અષ્ટ સીધને ઇચ્છે નહી, થઇ મુક્તી તેની દાસીરે. ભ. ૪
તન મન ધન જેણે તુચ્છ કરી જાણ્યાં, અહોનિશ ઉદાસી;
ભોજો ભગત કહે ભડ થયા એતો, વૈકુંઠના વાસીરે. ભ. ૫

ચાબખો.

મોજુ કોઇ મરજીવા માણેરે, શીશ સાટે સોંઘા હરિ જાણે. ટેક.
રણક્ષેત્રમાં રીડું થયું, તન વેંધ્યું પ્રેહને બાણે;
સત્યને મારગે ચાલીયા, તેને વેરી વખાણેરે. મોજુ. ૧
પોતાના દેહનું પેંજયું રોપ્યું, કોની મનમાં ભય ન આણે;
ધર્મ ધીંગાણે ભળી ગયા, તન તુટયા લગી તાણેરે. મોજુ. ૨
પ્રભુની પાસે પાખંડ નહી ચાલે, તમે ચેતી લેજો ટાણે;
કુડીયા હશે તેને ત્યાં યમરાજા, ઘાલશે લેઇ ઘાણેરે. મોજુ. ૩
ભોજો ભગત કહે ભજન કરીને, નર નિપજ્યા તેરે. મોજુ. ૪

ચાબખો.

મન ચડયું મોટપને પેટે, તેણે કરી સાહેબ રહ્યો છેટે. ટેક.
અંતર કોઇ અજ્ઞાની જીવે, કેમ રંગ તરે એતે;
દેખવા માત્ર દિસે રૂપાળો, જેમ રંગ કાઢયો ટેટેરે. મન. ૧
માયાના મદમાં ફરે મસ્તાનો, જેમ જેમ દીલ ધાર્યું ઘેટે;
હક ન માગ્યો તે ખાધું હરામનું, બોલ્યું બાપનું કુળ બેટેરે. મન. ૨
જોબનમાં તુને જીવતાં વાલીને, ફરે રાતડીએ રેટે;
ભોજેભગત કહે ભાવ વિનાના, તુને ભુદર કેમ ભેટેરે. મન. ૩

ચાબખો.

એવી માયા કઠણુ બહુ કાવે, તે ના સમજ્યામાં ન આવે;
પોતે બાંધી પાસલો, જેમ મંડળ રોકયું સર્વે;
કૈક જીવ મનમાં મુંઝાઇ રહ્યા, પછી ઘણાં ગોથાં ખાવેરે. એવી. ૧
હાથ ફેરવેને હેત દેખાડે, ભુરકીએ ભરમાવે;
તેમ તેમ જીવ લોભાતો જાય, એ તો પામર બુદ્ધિ પાવેરે. એવી. ૨
હરિ ગુરૂ સાથે હેત તેડાવે, પછી પોતાપર લાવે;
વણુદાર્યે જીવ વાસે ફરે, તેને ભક્તિ કેમ ભાવેરે. એવી. ૩
ભોગ દેખાડેને મન ભરમાવે, વહાલામાં વીખ વાવે;
કામ ક્રોધનો કરે વધારો, નકી નરકમાં લઇ જાવે. એવી. ૪
તે માયાથી કંઇક ચેતી ગયા, જેને મહેર કરે માવે;
ભોજો ભગત કહે ભજન કરીને, કોઇ ઉતર્યો નહી દાવે. એવી. ૫

ચાબખો.

મનમાં જે કરતા મોટાયુરે, એની ઉડી ગઇ પાયું—ટેક
જ્યારે બાળકનો જન્મ થયો, ત્યારે વાગીયું વધાયું;
જમડા આવીને જીવ લઇ જાશે, એની વાંસે રૂએ બાયુંરે. મન. ૧
સેજ સિંહાસન ને ચમર ઢળે, ચોપ દેશ ફોજું છાયું;
ઉડી ગયાને ઉજડ થયા, એની ગડ કોઠાને પાયુંરે;
ચાકર નોકર આવીને સલામો, ભરતા કરતા ઠકરાયું;
આકડાના તુર જેમ ઉડી ગયા, એતો વંટોળીએ વાયુંરે. મન. ૩
સદગુરૂ સંતને જેણે સેવ્યા, તેની ધન ધન કમાયું;
ભોજો ભગત કહે વૈકુંઠે પુગ્યા, તે દેતા નગારે ધાયુંરે. મન. ૪

ચાબખો.

મુરખા જન્મ ગયો તારોરે, બાંધ્યો તેં પાપ તણો ભારો—ટેક.
નામ સાંભળતાં નિદ્રા આવે, હરી રસ લાગે ખારો;

અમૃત રસને અળગો કરીને, કર્યો વિષના વેપારોરે. મુરખા૦ ૧
મોહાંધ થઇને માયા ખરચે, તેમ લોક કહે છે સારો;
સાધુ દેખીને મોઢું સંતાડે, એનો ઘુમે ગારોરે. મુરખા૦ ૨
હમણા તારો હુકમ ચાલે, ને દેછે સાસુને ડારો;
ધર્મના દુત જ્યારે ધકા દેશે, ત્યારે ઉગર્યાનો નહી આરોરે. મુરખા૦ ૩
તલે તલનો હિસાબ લેશે, મોકમ દેશે મારો;
ભોજોભગત કહે હરિ ભજ્યા વિના, કોઇ નહિ રાખણુ હારોરે. મુર૦ ૪

ચાબખો

મન તું રહેની ભજનમાં ભાળીરે, આતો વેળા જાય છે વાળી—ટેક
જોબનના દહાડા જતા રહેશે, જેમ કરમાય છે કળી;
જરા આવે કાંઇ જોર નહી ચાલે, પછી વીખાશે પળીરે. મન. ૧
સંચર્યું હશે તે સાથ નહી આવે, સરવે જાણી સળી;
હેતે કરીને વાવરેજ હાથે, બાકીનું જાશે બળીરે. મન૦ ૨
આનવી ઝાડ છે મુળ વિનાનુ, ધર્મ વીણુ જાશે ઢળી;
આગળ ખાવા સારૂ અભાગીઆ, કંઇક મેળવી મુંઠી વળીરે. મન૦ ૩
કાળનું દળ તો કારમું આવશે, દેહ નાખશે દળી;
ભોજો ભગત કહે ધર્મ રહેશે, બીજું સર્વ જાશે ટળીરે. મન૦ ૪

ચાબખો.

મુરખો કાલની વાતુ કરેરે, માથે કાળનું ચક્કર ફરે—ટેક.
કહે કઇકને નહી કરવું એવું, નીજ કરતો નહી ડરે;
વિષયવિકારમાં ફરે વલખતો, પારકા ઘરમાં ગરેરે. મુરખો. ૧
સ્વારથમાં જીવ ચાલે ચોધારો, અસત્ય ઘણું આચરે;
છળ પડપંચ દગાબાજી કરી, પારકા ઘરમાં ધરેરે. મુરખો. ૨
ધર્મનો માર્ગ હુંડો ન આવે, પાપના પગલાં ભરે;
સુમની માયા સંઘરી રહેશે, કયાં વેશ્યા નારીમાં વાસરે. મુરખો ૩

તેથી સહી કરી જીવ, અલ્પ થતાં અવતરે;
ભોજો ભગત કહે ભજન કર્યાં વીના, ભુંડે હાલે મરેરે. મુરખો. ૪

ચાબખો.

લોભ રહ્યો હૃદયમાં વશીરે, મુરખને શીખામણ દે કશી—ટેક.
સંતની નીંદા સારી લાગે, જીવ તેમાં રહે છે મચી;
પરમાર્થથી પાછો ભાગે એતો, ત્યાંથી જાય છે ખશીરે. લો. ૧
ધર્મનું કામ કોઇ કહેવા આવે, તેના સામે ઉઠે ભસી;
રામ નામ વિના બીજું લવે, તેની જીભ કાપવી જોઇએ ઘસીરે. લો. ૨
વખાણ પોતાનાં વહાલાં લાગે, જીવ તે શું બોલે હશી:
કોઇકનું રૂડું કાને સાંભળતાં, જાણે વાગી બરછીરે. લો. ૩
મોતથી બચવા મથ્યો ઘણું, તોયે કાળે લીધો ધશી.
ભોજો ભગત કહે ભુલ થઇને જીવ, ભમીયો મુવા પછીરે. લો. ૪

ચાબખો.

ખુટેલને મદ ખરેખરો થાશેરે, જીતી બાજી હાથથી જાશે—ટેક.
કોઇનું કહ્યું નથી માનતારે, પણ કષ્ટ અતિશે સહેશે:
ભલા ભલાઇયું કરી લેજો, આ રંગ જાતો રહેશેરે. ખુટે૦ ૧
હક નથી હાલ તો હરિ ભજ્યા વિના, કાળ ગળી જાશે;
ચોદ દશાના ચેહે ઉપર પછી, વાવલીયા વાસેરે. ખુટે૦ ૨
વિચાર કરીને વાવ્યા વિના, ફળ કયાં થકી થાશે;
ભોજો ભગત કહે કર્યાં વિના, નિરમાહિ ન્હાશેરે. ખુટે૦ ૩

ચાબખો.

મનની ફેરવો જે માળારે, મુકી દીયો જગના ચાળા—ટેક૦
અનેક જન્મ થયા અડવડતાં, ને કરમ લાગ્યાં કાળાં;
જીવને લઇ જશે અહ્યા, ભાઇ જમડા જોરાળારે. મનની. ૧
ભાભીસુંવાળા બેટશે, ત્યાં નહી પહોંચે પાળા;

આલવાલા તેજી જીતશે, તે છે તીખી તરવારવાળારે. મનની. ૨
ઇંદ્ર સરીખા ઉતરી ગયા, ભાઇ તેના કોઇ ટાળાં;
ભોજો ભગત કહે ઠીક ઠરાવો, એના અધર ઉચાળારે. મનની. ૩

ચાબખો.

મુરખા મતી ફરી તારીરે, વીઠલને મેલ્યા વિસારી—ટેક.
જન્મ થયા પહેલાં જઠરામાં, તું કહેતો પોકારી;
બહાર આવ્યા પછી બુદ્ધિ હણાણી, હિરો ગયો હારીરે, મુ૦ ૧
દોલત દેખી જીવ થયો દિવાનો, અવળું બોલે અહંકારી;
મેહેર કર્યા વિના પછી થઇશ, તું ભવો ભવ ભીખારીરે. મુ૦ ૨
ભાત ભાતનાં ભોજન તજીને, ખાતો અંધા આહારી;
ચોરી છીનાળી ને શુરાપાનમાં, મસ્ત થયાં નર નારીરે. મુ૦ ૩
સાચો થઇ જા સદગુરૂ ચરણે, લેશે તને ઉગારી;
ભોજો ભગત કહે ગુરૂ પ્રતાપે, માન શીખામણ મારીરે. મુ૦ ૪

ચાબખો.

દેખો દેહ ધરી દેવારે, કરી લે સંતોની સેવા—ટેક૦
સજન હંસના પાર પહોચાડયા, વળી પારધી જેવા;
કરમના બંધન કાપી નાખ્યા બાઇ, અલેક ધણી એવારે. દેખો૦ ૧
ભવનું નોતરૂ માની લઇ, ચાખે હરી મેવા;
વખત જાય છે ને કરો ન વળખાં લક્ષ્મીવર સેવારે. દેખો૦ ૨
જયણા કરી જાળવજો ભાઇ પ્રેમ રસ પીવા;
ભોજો ભગત કહે ભાવે ભજો, રામ ચરણે રહેવારે. દેખો૦ ૩

ચાબખો.

એતો અમર ફળ વેડયુંરે, ફળીએ પુરવની ખેડયું—ટેક૦
પાખરીઆ પહોંચી ગયા થઇ રણુ ખેતર રીડયું;

ભલે ધીંગાણો ભાલા ઉડે, ઉડે તરવારની છોળ્યુંરે. એતો૦ ૧
સંસાર સાગર મથી મરે માંહી, મળે ન સુખ ખોળ્યું;
તેમાંથી કોઇ પાર ન પામે, જેમ કાગડે કુંભજળ ડોળ્યુંરે. એતો૦ ૨
સતગુરૂ ચરણે જેણે સેવ્યા તેને, હરિ કરશે સળીયું;
ભોજો ભગત કહે ભાવે ભજો, તો થાય રંગની રેલ્યુંરે. એતો૦ ૩

ચાબખો.

આ છે પંખીડાનો મેળોરે, ભવોભવ નહી ભેળો—ટેક૦
સરવે વાતે સંપ કરીને, કુસંપ પરો મેલો;
હરિ ભજવામાં હાંસલ છે તે વિચારી સેવોરે. આ છે૦ ૧
નર તમે હવે નિરભે થયા, ગણી મદમાં શું ડોલે;
હરિ ભજ્યા વિણ હાણુ ઘણી છે, ડહાપણમાં શું ડોળોરે. આ છે૦ ૨
જન્મ ધર્યો જેણે હરિ ભજ્યા નહી, આગળ ઉભેલો;
ભોજો ભગત કહે ઉપડી જાશે, પતંગ રંગ વહેલોરે. આ છે૦ ૩

ચાબખો.

જગતમાં શું રહ્યા માલીરે, ભરણી પાપ તણી પાલી—ટેક૦
ભામની મળી જાણે ભગવાન મળ્યા, એવી અંતરમાં વાલી;
કામની તારે કામ ન આવે, તે તો જાશે દેઇ તાલીરે. જ૦ ૧
અલેખ ધણીની ઓળખ પડયા પછી, ખેપ નહી જાય ખાલી;
ભરમે થાકી જીવ ભુલી ગયો, એને જમડા લેશે ઝાલીરે જ૦ ૨
પેટ ચોળીને શુળ ઉપજાવ્યું, તે જીવને ઘાત ઘાલી;
ભોજો ભગત કહે ભજન કર્યા વિના ઠકરાઇ છે ઠાલીરે. જ૦ ૩

ચાબખો.

અરે તમે જુવોને જાગીરે, દુનીયા ડોલવા લાગી—ટેક૦
ચાલી ગયેલો તો સમજે છે. એને લત કોકની લાગી;
મોહ પાશથી મુક્ત થઇને, થાય છે વૈરાગીરે. અરે તમે૦

નોબત નગારાં ગડગડે, ભેર ભુંગળ વાગી;
અલેક જ્યારે ઓળખશે ત્યારે નહી ઉગારો ભાગી. અરે તમે૦ ૨
રેણી રાણી રામ ભજે જેને એવી લેહ લાગી;
ભોજો ભગત કહે ગુરૂ પ્રતાપે, થયા અમર બડભાગીરે. અરે તમે૦ ૩

ચાબખો.

સેજે સુતા જન જાગોરે, મુક્તિ હરિ કને માગો—ટેક૦
આત્મતત્વ લીઓ ઓળખી, સંત ચરણે લાગો;
અનુભવ કરી મમ ઓળખો તૃષ્ણાને ત્યાગોરે. સેજે૦ ૧
ચાર ખડા સદગુણો, જેને વેદે ધાક્ષો વાગ્યો;
શુદ્ધ વિચારી આ સંસારીઆમાં. અજ્ઞાને ભાગોરે. સેજે૦ ૨
સત ગુરૂની સેવા કરીને, પેહેરી લ્યો પ્રેમનો વાઘો;
ભોજો ભગત કહે હરિ ભજ્યા વિના નર જશે નાગોરે. સેજે૦ ૩

ચાબખો.

તું જગતમાં શું જાણી રહ્યો જોઈ, તું માયામાં મોહી—ટેક૦
ખાધું પીધું ખેલ કર્યાં વળી ઠાલી ઠકરાઇ;
તોય ભમણા તારી ભાગી નથી રહે ચીત ભીમાં પરોઇ. તું૦ ૧
રત્ન અમુલ્ય માંડ મળ્યું છે તે ખુટલે નાખ્યું ખોઇ;
અરે જન્મ તારો એળે ગયો, સ્મરણ કર્યું નહી સોઇરે. તું૦ ૨
બીજ વાવ્યાં જેણે બીડમાં નર નીપજમાં કાંઇ નોય
ભોજો ભગત કહે હરિ ભજ્યા વિના, કામી ન ગયા કોઇ તું૦ ૩

ચાબખો.

મુરખને કઇ પેરે સમજાવેરે એને નિશ્ચે નરકમાં જાવું. ટેક૦
સવળું કહેતાં અવળું લાગે કહીને મહદે આવું;
આળ કરીને વઢવાડ કરે, અમૃત તજી વિષ ખાવુંરે. મુ૦ ૧

ખાટકીવાડે ઘેટા ચાલ્યો, માહારાજ જાણે મુકાવુંરે;
અપ્રિય સંવાદે અવળો ચાલે, તેને ઉંધે માથે લટકાવુંરે. મુ૦ ૨
સનેપાતનો ચાળો થયો તેને, ઝાઝુ ઓસડ તો ખાવું,
ભોજો ભગત કહે પ્રગટ પારખું, પીતળામાં શું તાવું. મુ૦ ૩

ચાબખો.

મુરખો મોહન ઘોડે ચડે, માથે કાળ નગારાં ગડગડે ટેક૦
હરિજન હોય તેની હાંસી કરે, જીવ અવળું બોલી લડે,
એકલો હોય ત્યારે અભાગી, નવગ્રહની ગોડે નડેરે. મુ૦ ૧
પર ત્રીયા શું પ્રીતી કરૂં, એવા મનમાં ઘાટ ઘડે,
ભોગ દેખી જીવ થયો હરાયો, જેમ પતંગ દીપકમાં પડેરે. મુ૦ ૨
ત્રણ અવસ્થા થઇ નરકમાં, પછી કાળે લીધો કેડો,
ભોજો ભગત કહે ભજન કર્યા વિના નિશ્ચે નર્કમાં સડેરે. મુ૦ ૩

ચાબખો.

મન તું હજી શીખામણ માન એક દીન જાવું છે સમશાન—ટેક૦
લખ ચોરાશી અવતાર ધરીને, ખરી ભોગવી ખાણ,
એ તારો અવગુણ ઘણો છે, હરિ ભજ્યા વિણ હાણરે. મન૦ ૧
ભજન કરો તો ભય મટે આ, શબ્દ ધરજો કાન,
અમર દેવને આરાધી લે, સમજી ગુરૂનું સાનરે. મન૦ ૨
સિધી રીતે ચાલજો ભાઇ, રહેવું પડશે રાન,
મુવા પછી નથી માણવું, વાંસે સગા કરે સ્નાનરે. મન૦ ૩
રાજા પરિક્ષિત પામીયો, ભુલે ન ગતિ ભગવાન,
સાત દિવસ લગી સાંભળી, ગોવીંદ કેરૂ ગ્નાનરે. મન૦ ૪
પરમ પદને પામવા તું, મેલી દે મનની તાણ
ભોજો ભગત કહે ગુરૂ પ્રતાપે, ભકિત છે નિરવાણરે. મન૦ ૫

સમાપ્ત.